



EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.4.2025
COM(2025) 139 final

2025/0072 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Mezinárodní radě pro obiloviny,
pokud jde o stanovení nových pravidel pro písemný postup a přístup členů k archivům
Mezinárodní rady pro obiloviny**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie v Mezinárodní radě pro obiloviny v souvislosti s plánovanou změnou jednacního řádu Úmluvy o obchodu s obilovinami z roku 1995 (dále jen „úmluva“), pokud jde o stanovení nových pravidel pro rozhodování písemným postupem a přístup členů k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Úmluva o obchodu s obilovinami z roku 1995

Cílem úmluvy je podporovat mezinárodní spolupráci ve všech aspektech obchodu s obilovinami, napomáhat rozšiřování mezinárodního obchodu s obilovinami a zabezpečit co možná nejvolnější průběh obchodování v této oblasti. Úmluva má dále v co nejvyšší možné míře přispět ke stabilitě mezinárodních trhů s obilovinami v zájmu všech členů, posílit zabezpečení potravin ve světě a poskytnout fórum pro výměnu informací a projednání obav členů týkajících se obchodu s obilovinami.

Úmluva vstoupila v platnost dne 1. července 1995.

Evropská unie je smluvní stranou této úmluvy¹.

Úmluva byla uzavřena na období tří let do 30. června 1998 a od té doby ji Mezinárodní rada pro obiloviny pravidelně prodlužuje. Úmluva se v souladu s článkem 33 úmluvy vždy prodlužuje nejvýše na dvouleté období. Naposledy byla prodloužena rozhodnutím Mezinárodní rady pro obiloviny 14. června 2023 a zůstává v platnosti do 30. června 2025.

Další prodloužení platnosti úmluvy do 30. června 2027 je plánováno na 12. června 2025.

Jednací řád úmluvy stanoví podrobná pravidla pro provádění úmluvy a fungování Mezinárodní rady pro obiloviny.

2.2. Mezinárodní rada pro obiloviny

Mezinárodní rada pro obiloviny je mezivládní organizace, která usiluje o splnění cílů stanovených v článku 1 úmluvy. Jejím cílem je zejména:

- prohloubit mezinárodní spolupráci ve všech aspektech obchodu s obilovinami,
- podporovat rozšiřování, otevřenost a spravedlnost mezinárodního obchodu v odvětví obilovin,
- přispívat ke stabilitě mezinárodního trhu s obilovinami, posílit zabezpečení potravin ve světě a přispívat k rozvoji zemí, jejichž hospodářství jsou závislá na obchodním prodeji obilovin.

Těchto cílů se snaží dosáhnout zlepšením transparentnosti trhu prostřednictvím sdílení informací, analýz a konzultací týkajících se vývoje trhu a politiky.

Mezinárodní rada pro obiloviny se skládá z 30 členů, mezi něž patří mnoho největších pěstitelů i dovozců obilovin na světě. Kromě Evropské unie jsou jejími členy mimo jiné i

¹ Úř. věst. L 21, 27.1.1996, s. 47.

Argentina, Austrálie, Kanada, Indie, Japonsko, Rusko, Ukrajina, Spojené království a USA. Čína a Brazílie však mezi členy nepatří.

Těchto 30 členů Mezinárodní rady pro obiloviny má celkem 2 000 hlasů.

Při rozpočtových procesech (viz článek 11 úmluvy), tj. při stanovování ročních finančních příspěvků členů, má Unie v období 2024/25 375 hlasů².

Při rozhodování, tj. při hlasování (viz článek 12 úmluvy), je 1 000 hlasů přiděleno jedenácti vyvázejícím členům (včetně Unie s 240 hlasy) a 1 000 hlasů devatenácti dovážejícím členům. Je třeba zdůraznit, že Mezinárodní rada pro obiloviny v zásadě funguje na základě konsensu a k hlasování dochází pouze výjimečně.

Evropská unie je na schůzích Mezinárodní rady pro obiloviny zastoupena Evropskou komisí. Členské státy se mohou účastnit schůzí Mezinárodní rady pro obiloviny, zejména pak jejich zasedání.

2.3. Zamýšlený akt Mezinárodní rady pro obiloviny

2.3.1. Rozhodnutí Rady přijímaná písemným postupem

V posledních letech bylo několik rozhodnutí Mezinárodní rady pro obiloviny přijato písemným postupem. V jednacím řádu však nebyla stanovena jasná pravidla. Na zasedání správního výboru Mezinárodní rady pro obiloviny dne 2. května 2024 proto EU požádala o stanovení postupu pro přijímání rozhodnutí Rady písemným postupem.

Sekretariát Mezinárodní rady pro obiloviny předložil první předlohu návrhu³ na zasedání správního výboru dne 11. prosince 2024. Uvedený výbor souhlasil s rozesláním předlohy návrhu⁴ jako informace na 61. zasedání Mezinárodní rady pro obiloviny, které se mělo konat dne 23. ledna 2025.

Návrh (dále jen „zamýšlený akt“), podle potřeby přezkoumaný, bude zařazen na pořad jednání 62. zasedání Mezinárodní rady pro obiloviny k rozhodnutí dne 12. června 2025.

Podle návrhu, který je založen na článku 14 úmluvy (rozhodnutí), bude změněn článek 19 (zasedání Rady: hlasování) a článek 20 (Správní výbor) jednacího řádu.

Do článku 19 bude vloženo nové písmeno *c) Rozhodnutí písemným postupem* a do článku 20 bude doplněno nové písmeno *d) Rozhodnutí písemným postupem*.

Zamýšlený akt, který navazuje na žádost EU, stanoví jasná pravidla, pokud jde o podmínky rozhodování písemným postupem v Mezinárodní radě pro obiloviny.

2.3.2. Přístup členů k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny

Podle článku 20 (Výsady a imunity) úmluvy „*se postavení, výsady a imunity Rady na území Spojeného království nadále řídí dohodou o sídle mezi vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a Mezinárodní radou pro obiloviny*“. Podle článku 6 dohody o sídle jsou archivy organizace (Mezinárodní rada pro obiloviny) nedotknutelné.

² Mezinárodní rada pro obiloviny funguje na základě rozpočtového roku, který trvá od 1. července do 30. června.

³ Dokument Mezinárodní rady pro obiloviny AC(24/25)1/8 ze dne 11. listopadu 2024.

⁴ Dokument Mezinárodní rady pro obiloviny GC61/6 ze dne 16. prosince 2024.

Po neoprávněném přístupu na internetové stránky členů Mezinárodní rady pro obiloviny v roce 2024 a po uznání, že v některých případech by měly být zváženy výjimky z nedotknutelnosti archivů Mezinárodní rady pro obiloviny, navrhl sekretariát Mezinárodní rady pro obiloviny vložit do jednacího řádu nový článek 26.

První předloha návrhu⁵ byla pro informaci předložena na 61. zasedání Mezinárodní rady pro obiloviny dne 23. ledna 2025.

Návrh (dále jen „zamýšlený akt“), podle potřeby přezkoumaný, bude zařazen na pořad jednání 62. zasedání Mezinárodní rady pro obiloviny k rozhodnutí dne 12. června 2025.

Podle návrhu, který je založen na článku 20 úmluvy, bude do jednacího řádu doplněn nový článek 26 o přístupu členů k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny.

Nový článek 26 objasní podmínky přístupu k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny a postup pro tento přístup. Především se jedná o to, že všechny žádosti o přístup k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny se podávají písemně a žadatel musí být jasně identifikován.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

O nová navrhovaná pravidla týkající se písemného postupu požádala EU a tato pravidla objasní podmínky rozhodování písemným postupem v Mezinárodní radě pro obiloviny.

Návrh na zavedení nového pravidla pro přístup k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny předložil její sekretariát. Toto nové pravidlo vyjasní podmínky pro přístup k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny.

Evropská unie byla vždy aktivním členem Mezinárodní rady pro obiloviny a očekává se, že navrhovaná nová pravidla vyjasní fungování této organizace a dále zlepší transparentnost Mezinárodní rady pro obiloviny.

Účelem tohoto návrhu je získat pro Komisi zmocnění Rady, aby mohla jménem Evropské unie hlasovat pro navrhované změny jednacího řádu Mezinárodní rady pro obiloviny. O návrzích se má formálně rozhodnout na 62. zasedání Mezinárodní rady pro obiloviny, které se bude konat 12. června 2025.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (Smlouva o fungování EU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které má jménem Unie zaujmout orgán zřízený dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle

⁵ Dokument Mezinárodní rady pro obiloviny GC61/7 ze dne 16. prosince 2024.

mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“⁶.

4.1.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Zamýšlené akty Mezinárodní rady pro obiloviny mají za následek změnu jednacího řádu stanovením nových pravidel, pokud jde o rozhodování písemným postupem a o přístup členů k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny.

Jednací řád stanoví podrobná pravidla pro správu úmluvy, která je mezinárodní dohodou závaznou pro Unii. Zamýšlený akt má proto právní účinky.

Zamýšlené akty nedoplňují ani nepozměňují institucionální rámec úmluvy.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Evropské unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté na základě čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

Uplatňování v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají obchodu se zemědělskými produkty.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 207 odst. 4. první pododstavec Smlouvy o fungování EU (společná obchodní politika).

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

5. SOULAD SE ZÁSADOU „DIGITALIZACE JAKO STANDARD“

Podle provedeného digitálního posouzení nemá stávající návrh digitální rozměr, neboť nemá digitální význam.

Návrh stanoví postoj EU ke změně jednacího řádu úmluvy. Změny stanoví nová pravidla pro rozhodování písemným postupem v Mezinárodní radě pro obiloviny a pro přístup členů k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny.

Digitální prostředky nebo výměna údajů do oblasti působnosti návrhu nespádají.

⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 63 a 64.

6. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož tyto akty Mezinárodní rady pro obiloviny změňí jednací řád úmluvy, budou zveřejněny na oficiálních internetových stránkách Mezinárodní rady pro obiloviny.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Mezinárodní radě pro obiloviny, pokud jde o stanovení nových pravidel pro písemný postup a přístup členů k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Úmluva o obchodu s obilovinami z roku 1995 (dále jen „úmluva“) byla Unií uzavřena rozhodnutím Rady 96/88/ES⁷ a vstoupila v platnost dne 1. července 1995. Úmluva byla uzavřena na období tří let a od té doby je její platnost pravidelně prodlužována.
- (2) Jednací řád úmluvy schválila Mezinárodní rada pro obiloviny dne 6. července 1995.
- (3) Článek 14 úmluvy a článek 19 jednacího řádu stanoví pravidla pro rozhodnutí přijímaná Mezinárodní radou pro obiloviny. Rozhodování písemným postupem však není jasně upraveno.
- (4) Dne 16. prosince 2024 navrhl sekretariát Mezinárodní rady pro obiloviny změnit článek 19 a článek 20 jednacího řádu s cílem zavést nová pravidla pro rozhodování písemným postupem v Radě a ve správním výboru. Cílem změn je jasně vymezit podmínky pro přijímání rozhodnutí písemným postupem.
- (5) Podle článku 20 úmluvy se postavení, výsady a imunity Rady na území Spojeného království řídí dohodou o sídle mezi vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku a Mezinárodní radou pro pšenici, která byla právním předchůdcem Mezinárodní rady pro obiloviny. Uvedená dohoda stanoví, že archivy Mezinárodní rady pro obiloviny jsou nedotknutelné.
- (6) Dne 16. prosince 2024 navrhl sekretariát Mezinárodní rady pro obiloviny doplnit do jednacího řádu nový článek 26 o přístupu členů k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny. Cílem navrhovaného nového článku je stanovit jasné podmínky pro přístup k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny a postup pro tento přístup. Především se jedná o to, že všechny žádosti o přístup k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny se podávají písemně a žadatel musí být jasně identifikován.

⁷ Rozhodnutí Rady 96/88/ES ze dne 19. prosince 1995 o schválení Úmluvy o obchodu s obilovinami a Úmluvy o potravinové pomoci, které tvoří Mezinárodní dohodu o obilovinách z roku 1995, Evropským společenstvím (Úř. věst. L 21, 27.1.1996, s. 47).

- (7) Je vhodné stanovit postoje, které mají být jménem Unie zaujaty na 62. zasedání Mezinárodní rady pro obiloviny s ohledem na změnu jednacího řádu úmluvy, pokud jde o zavedení nových pravidel pro rozhodování písemným postupem a podmínky přístupu k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny. Navrhované změny mají vyjasnit fungování organizace a dále zlepšit transparentnost Mezinárodní rady pro obiloviny, a jsou proto v zájmu Unie,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat na 62. zasedání Mezinárodní rady pro obiloviny, je hlasovat pro vložení nového písmene c) do článku 19 a nového písmene d) do článku 20 jednacího řádu Úmluvy o obchodu s obilovinami z roku 1995 v souladu s návrhem, jež předložil sekretariát Mezinárodní rady pro obiloviny dne 16. prosince 2024 s cílem zavést postup pro přijímání rozhodnutí Mezinárodní rady pro obiloviny písemným postupem.

Článek 2

Postoj, který má být jménem Unie zaujat na 62. zasedání Mezinárodní rady pro obiloviny, je hlasovat pro doplnění nového článku 26 do jednacího řádu Úmluvy o obchodu s obilovinami z roku 1995 v souladu s návrhem, jež předložil sekretariát Mezinárodní rady pro obiloviny dne 16. prosince 2024 s cílem objasnit podmínky pro přístup k archivům Mezinárodní rady pro obiloviny.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*